

edüp deryâ-yı Şûr yolundan Bender-i Süveyse gidüp andan sonra Kâbe(-i) Muazzama ve Medîne(-i) Münevvere ve bilâd-ı Mısır ve Şam ve anların gayrı misillüleri feth edüp memâlik-i mezkûrenin sâirine dâhil olmak isterim ve (başka) bir irade dahi tutar ki bazı sefâine cenk merdümelerini top ve tophâne ve cenk mühimmâtı ve zahfre ile dâhil edüp Bender-i Basra'yı teshir için Bender-i Surat'tan deryay-ı Şûr yoluyla irsâl eyleye ve bu mukaddimâtın telhisi oldur ki ol kelâma ki memur oldum arzyledim ol veçhile zikrolundu ve olunur. Bu ma'na üzere ki Memâlik-i Rûm'un ehl-i islâmı Tahmaskuli ile sulheylememek münâsibdir, zîra ki anın sulhuna i'tibar yokdur ol sebebden ki merdümân-ı Hindûstân ile sulh eyledi ve kendü ahdinin hilâfını izhar eyledi, binâenaleyh ma'rûz kılındı, bâkî muhayyerdirler.

UNE TENTATIVE INDIENNE EN VUE D'EMPECHER LA
CONCLUSION DE LA PAIX ENTRE L'EMPIRE
OTTOMAN ET NADİR CHAH AFCHAR
ROI DE PERSE

(Résumé)

En l'an 1157 de l'Hégire (1744) Seyyid Ataoullah vint à Istamboul comme ambassadeur de l'empereur Indien Mouhammed Chah (1719-1748).

Les diverses péripéties de son séjour en cette ville, le texte de la lettre qu'il apporta au Sultan Mahmoud, ainsi que les deux réponses de l'Empereur Ottoman se trouvent dans le İzzî Tarihi (Fol. 13 a à 14 b).

Le véritable but de la mission dudit ambassadeur fut dévoilé par celui-ci lors d'un diner chez le kethuda efendi (ministre de l'intérieur) auquel assistaient également les autres ministres ottomans. L'ambassadeur avait d'abord voulu faire cet exposé directement au sultan mais avait dû se conformer au désir qu'on lui avait manifesté de parler devant les ministres.

Une copie de son exposé, résumé et rédigé par lui-même, figure dans le Nâmé defteri No 8, page 604 des archives de

l'Empire Ottoman et est reproduite dans la photographie se trouvant à la fin de cette communication.

Cet exposé comprend les points suivants :

1. Au mois de Safar de l'an 1154 de l'Hégire (Avril-mai 1742) un ambassadeur de Tahmaskouli (Nadir Chah Afchar) vint aux Indes dans le but de se procurer autant de navires qu'il pourrait. Il en acquit 8 de grandes dimensions, mais quand on sut que ces navires étaient destinés à être utilisés contre l'Empire Ottoman, toute vente ultérieure fut arrêtée.

2. L'ambassadeur Indien Seyyid Ataoullah, lors de la traversée du Golfe Persique, apprit pendant un arrêt à Bender-i Chehr (Perse) que 500 charpentiers y travaillaient à construire des vaisseaux.

3. En l'année 1155, alors que Nadir combattait contre les Lezguis, le gouvernement de Delhi apprit d'un espion digne de confiance les projets suivants que formait ce souverain :

A) Lorsqu'en 1154 (1742) Nadir attaqua l'Empire Ottoman, il songeait à s'installer définitivement dans le pays de Roum (Anatolie) pour le cas où il pourrait le conquérir.

B) Sinon ils concluerait une paix feinte avec l'Empire Ottoman, se tournerait contre l'Empire Indien, s'emparerait de la plaine septentrionale de l'Inde, ramasserait depuis le golfe de Bengale jusqu'à la Mer Arabique, tout se qu'il y trouverait comme navires, soldats, armes, vivres etc, les embarquerait pour Suez et conquerrait La Mecque, Médine, l'Egypte, Damas etc. Il enverrait en même temps une force pour se saisir de Basra.

4. Il résulte de tout ceci que l'Empire Ottoman ne doit pas faire la paix avec Nadir, parce que toute entente conclue avec lui ne peut être qu'une duperie. L'empire Indien en a fait l'expérience.

هنگامی که این مکتب در سی قریب بنده صورت پذیر
 در شهر هند المظفر قندهار بمجلسی که در مکتب هند و استانی قندهار بود برین مطلب که جهازات فرود نمانداری برادر
 این جانب خواهی بود جهازات و قوه و اوصاف جهاز و نیز ماهه برین هر قدر که پیدا شود فرید نماند و قیمت جهازات مذکور در
 این مکتب است که از جمله قهر و همدار است که اطفال نقرض این جانب است بدانند و چنانچه بموجب امر و مکتب است
 هر دو جهاز بزرگ خرید نمودن و فرستادن بندر عباس مکتب ایران کنونی این مقدمه مذکور قبل از آمدن حقیقت خبر مکتب
 بود که بست مکتب روم هر روز چون دریافت نمودیم که خرید جهازات برای مکتب روم رفتن بوده است تا ایران بود
 جهازات مذکور موقوف نمودیم و نوشته بودیم که فرستادیم که خرید این است جهاز دیگری پیدا نمیشود و چنین فرغ نمودیم
 او دیگر در آمدن این خبر خود از بندر صورت از راه دریای شور که مقابل بندر ابونهر مکتب ایران رسیدیم و هر دو آن بندر مذکور
 هم جهاز بزرگ ما آمدن و آنها نقل کرده اند که با نقد فرستادیم که در روز مقید در کازند و جهازات بزرگ داشتند
 و نیز در بست خنده و پیشین نقل کرده اند و در کماهی که در مکتب در کماهی و هم صخره قوم از کی بود و در کماهی سوسنی است
 حقیقت جهازات در مکتب روم در سلطنت مکتب هند و استانی بنوع رسیده و مکتب که در کماهی مکتب روم است و چنانچه
 مذکور بود که اگر فتح مکتب روم نمود در مکتب مذکور مانده خرفهت اقبالم خواهم گرفت و الا فتح نتوانستم از راه
 چند سال تک روم مصالحت ظاهر نمود و بعد از آن محافظت رسالت مکتب ایران کرده و خود به سرعت تمام در مکتب هند و استانی
 رسیده جهازات کل نیاز را از ابتدا سرحد نکاد تا ملاحوری بندر که سرحد مکتب است مع سخته خوب و چنانچه از راه
 چکی و جنگ و ارمع سامان جنگه ذخیره داخل جهازات مذکور کرده از راه دریای شور بندر سوسنی رفت و بعد از آن کجه
 معوض و مکتب منوره مشایخ مدهروت م و چنده نیز فتح نمود و اغلب در مکتب مذکور نخواهد شد و نیز از راه و مکتب مذکور
 بعضی جهازات را برودان جنگی مع خوب و چنانچه و سامان جنگه داخل نمود از جمله در صورت بر راه دریای شور
 فرستاداری نیز بندر منوره بصره و تخفیف برین مقدمات بلکه به کماهی که مامور است و بودیم معروض داشتیم
 چنانکه مذکور شد و مینمود برین معنی که قوم اسلام مکتب روم بر ملا مکتبی صبح تا آنکه است و آنکه صبح در
 اعتباری است چنانچه برودان بندر و استانی صبح نمود و خلاف عهد خود ظاهر است و بنا بران معروض داشتیم
 و بی خبرند

Gurkanlı Elçisi Seyyid Ataullah Han'ın tavriri (8 inci Nâme defteri s. 604).

